

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
بارم	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.		
۱	بترس از جهان دار یزدان پاک	۰/۲۵	
۲	در آسمان و زمین هول کرده بود کمین	۰/۲۵	
۳	پسران بازرگان عِظت پدر بشنودند.	۰/۲۵	
۴	ز سر تا به پایش به کردارِ عاج	۰/۲۵	
۵	خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد	۰/۵	
۶	چون به مقام خویش باز آمد سفره خواست تا تناولی کند.	۰/۵	
۷	چهار ماه هیزم گرد می کردند و ابراهیم را بازداشته بودند.	۰/۵	
۸	به هر جزئی ز خاک ار بنگری راست	۰/۷۵	هزاران آدم اندر وی هویدا است
۹	نگر، نشمری، ای برادر، گزافه	۰/۷۵	به دانش دبیری و نه شاعری را
۱۰	عمر برف است و آفتاب تموز	۱	اندکی ماند و خواجه غره هنوز
۱۱	وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب	۱	دولت آشیان شما نیز بگذرد
	ب) معنی واژه (۲ نمره) در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.		
۱۲	بدین خلیفه خرف شده باید نوشت.	۰/۲۵	
۱۳	ورا هوش در زاولستان بود	۰/۲۵	
۱۴	جامه پشمین از برای گد کنند	۰/۲۵	
۱۵	سر از زانوی تعبّد بر نگرفتم.	۰/۲۵	
۱۶	گه ز روی نقل و گاه از روی لاف	۰/۲۵	
۱۷	موجه این محیط طوفان زاست	۰/۲۵	
۱۸	ز سر شعر گلنار بگشود زود	۰/۲۵	
۱۹	چه زَمهریرِ غریبی ...! چگونه خاک نفس می کشد؟	۰/۲۵	
	پ) خود آزمایی (۳ نمره)		
۲۰	بیت « شبی برنشست از فلک برگذشت / به تمکین و جاه از ملک برگذشت » به کدام واقعه اشاره دارد ؟	۰/۲۵	
۲۱	زاویه دید در داستان « دیوار » چیست ؟	۰/۲۵	
۲۲	معنی عبارت « جهان خوردم و کارها راندم » چیست ؟	۰/۵	
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره	
۲۳	نویسنده درس «دیدار»، چه تفاوتی در نگاه امام (ره) و برادرش می بیند؟		۰/۵	
۲۴	در بیت زیر، مقصود از «دریا» و «شب‌نم» چیست؟		۰/۵	
۲۵	«چون به دریا می توانی راه یافت / سوی یک شب‌نم چرا باید شتافت» شاعر در بیت «یک چند روزگار، جهان دردمند بود / به شد که یافت بوی سمن را دوی طیب»، درمان دردمندی روزگار را چه دانسته است؟		۰/۵	
۲۶	چرا شاعر رثای «سالگرد» به رادمردان کربلا رشک می برد؟		۰/۵	
۲۷	تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره) جاهای خالی را کامل کنید.			
۰/۲۵	الف) کتاب «سیاست نامه نظام الملک» از نمونه‌های نثر است.			
۰/۲۵	ب) ایجاد فضا در کلام، نام دارد.			
۰/۲۵	ج) مثنوی «گل و نرگس» سروده است.			
۲۸	کدام مجموعه شعر از «مهرداد اوستا» نیست؟			
۰/۲۵	الف) از کاروان رفته	ب) راما	ج) آذرخش	د) پالیزبان
۲۹	در بیت زیر کدام آرایه ادبی دیده نمی‌شود؟			
۰/۲۵	«آینه عریانی زیبای معانی است / این حجله سبزی که خداوند گشوده است»			
۰/۲۵	الف) تشبیه	ب) حسن تعلیل	ج) استعاره	د) مراعات نظیر
۳۰	کتاب «بیاض سفر» نوشته چه کسی است؟			
۰/۲۵	الف) سهیل محمودی	ب) نصرالله منشی	ج) عبید زاکانی	د) ایرج افشار
۳۱	درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.			
۰/۲۵	الف) ستایش آزادی، آزادی و هجرت از ویژگی‌های «ادبیات توصیفی» است. ☐ درست ☐ نادرست			
۰/۲۵	ب) «منظومه گلشن راز» سروده عطار نیشابوری است. ☐ درست ☐ نادرست			
۰/۲۵	ج) ابزار اصلی کار طنزپرداز، زبان هنرمندانه است. ☐ درست ☐ نادرست			
۰/۲۵	در بیت «چون شنید آن مرغ، کان طوطی چه کرد / پس بلرزید، اوفتاد و گشت سرد»، عبارت «سرد گشتن» کنایه از چیست؟			
۰/۵	در بیت زیر دو آرایه ادبی مشخص کنید. «از غم داغ گل رخان، از خاک / لاله در خون تپیده می آید»			
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»			

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
(ث) درک مطلب (۴ نمره)			
۳۴	باتوجه به عبارت « به ستم وزارت مرا دادند و نه جای من بود. » ، مفهوم واژه « ستم » چیست ؟		۰/۲۵
۳۵	الف) دشمنی ب) زور و ناحق ج) فریبکاری د) گستاخی درست یا نادرست بودن مفهوم هر مصرع را مشخص کنید .		۰/۲۵
۳۶	الف) حریر باورم از شعله ندامت سوخت : « اعتقاد و آرزوهای لطیفم نابود شده است . » ☐ درست ☐ نادرست ب) حماسه چون به غزل ختم می شود زیباست : « صحنه های حماسی زیباست . » ☐ درست ☐ نادرست		۰/۲۵
۳۷	با توجه به بیت « چون فرو آیی به وادی طلب پیش آید هر زمانی صد تعب » چه چیزی در انتظار سالکان است ؟		۰/۵
۳۸	توصیه شاعر در بیت « نکته ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان » چیست ؟ با توجه به متن « ناصر با غصه به حیاط نگاه می کرد . چشم هایش دیگر نمی خندید . لب هایش شل و آویزان شده بود . » مفهوم « لب هایش شل و آویزان شده بود . » را بنویسید .		۰/۵
۳۹	در عبارت « گاو دعا و ثنا گفت و کمر خدمت به طوع بیست . » منظور از « کمر خدمت بستن » چیست ؟		۰/۵
۴۰	با توجه به بیت « یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است » ، شاعر سبب روییدن گل و سرخی آن را چه می داند ؟		۰/۵
۴۱	معنی بیت « کار مردان روشنی و گرمی است کار دونان ، حيله و بی شرمی است » را بنویسید .		۰/۷۵
(ج) شعر حفظی (۲ نمره)			
۴۲	از میان واژه های زیر، کلمات مناسب را برای جاهای خالی انتخاب کنید . بگفتا : معذور می دار دوستی دیر آورد بار		۰/۵
۴۳	گل ، درخت ، خار ، برزگر ، آتش ، باغبان ، پروانه ، شاعر جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .		۰/۵
۴۴	الف) سلسله موی دوست دام بلاست هر که در این حلقه نیست ، فارغ از این ب) خوان کرم گسترده ای ، خویشم برده ای چرا مالی اگر ، من گوشه نان بشکنم ؟ مصرع دوم بیت زیر را بنویسید . ای گل خوش نسیم من بلبل خویش را مسوز		۰/۵
۲۰	جمع نمره	« دلت گرم و امیدت بر خداوند »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		ساعت شروع : ۸ صبح
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۳/۱۲
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		ردیف
راهنمای تصحیح		نمره
الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) در تصحیح این بخش ، نظر همکاران محترم صائب است . (به معانی مشابه نمره تعلق می گیرد .) ۱ از خداوند پاک و آفریننده جهان ، بترس . (۰/۲۵) – ص ۱۶ ۲ همه جا را ترس و وحشت فرا گرفته بود . (۰/۲۵) – ص ۱۵۹ ۳ پسران بازرگان پند و نصیحت پدر را شنیدند . (۰/۲۵) – ص ۴۹ ۴ تمام وجود او همانند عاج فیل (سفید و درخشان) بود . (۰/۲۵) – ص ۱۴۷ ۵ خداوند متعال تو را تعریف و تمجید نموده و تو را تکریم کرده است . (بزرگ داشته است) (۰/۵) – ص ۴ ۶ وقتی به خانه خود برگشت ، سفره را خواست تا غذایی بخورد . (۰/۵) – ص ۱۳۶ ۷ مدت چهار ماه در حال جمع کردن هیزم بودند و حضرت ابراهیم ^(ع) را زندانی کرده بودند . (۰/۵) – ص ۳۶ ۸ هر جزئی از اجزای خاک استعداد آن را دارد که آدم شود (۰/۵) و کمالات حق را در خود جلوه گر سازد . (۰/۲۵) – ص ۱۱۴ ۹ ای انسان ، به هوش باش که بی جهت دیبری (نویسندگی) و شاعری را دانش واقعی نشمری . (۰/۲۵) – ص ۶۷ ۱۰ روزهای کوتاه عمر مانند برف است (زودگذرند) در برابر آفتاب تابستان (۰/۵) . اندکی از عمر باقی مانده است در حالی که صاحب آن همچنان غافل و مغرور است . (۰/۵) – ص ۵۷ ۱۱ محنت و سختی ، مانند جغد شوم ویرانگری است (۰/۵) که به ما بسنده نمی کند و شما را نیز خانه خراب خواهد کرد . (۰/۵) – ص ۱۳۹		
ب) معنی واژه (۲ نمره) (هر واژه ۰/۲۵ نمره) ۱۲- نادان ، تباه عقل (۰/۲۵) – ص ۴۱ ۱۳- مرگ (۰/۲۵) – ص ۸ ۱۴- گدایی (۰/۲۵) – ص ۱۰۹ ۱۵- عبادت کردن ، پرستش (۰/۲۵) – ص ۵۸ ۱۶- خود ستایی (۰/۲۵) – ص ۱۳۰ ۱۷- دریا (۰/۲۵) – ص ۸۲ ۱۸- گیسو ، مو (۰/۲۵) – ص ۱۴۷ ۱۹- سرمای سخت (۰/۲۵) – ص ۱۵۸		
پ) خودآزمایی (۳ نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد .) ۲۰ معراج پیامبر اکرم ^(ص) . (۰/۲۵) – ص ۵ ۲۱ سوم شخص یا دانای کل . (۰/۲۵) – ص ۳۱ ۲۲ از نعمت های این دنیا استفاده کردم و کارهای بزرگ و مهمی انجام دادم . (۰/۵) – ص ۴۸ ۲۳ برادر امام ^(ره) ، حاج آقا مرتضی پسندیده ، انسانی آرام و ساکت بود ولی امام ^(ره) انسانی منتقد ، بی باک و دشمن ستیز بود . (۰/۵) – ص ۱۰۵ ۲۴ دریا : خدا ، عشق حقیقی (۰/۲۵) – شبنم : هر چیز مادی و بی ارزش ، بنده خدا ، عشق مجازی (۰/۲۵) – ص ۱۲۸		
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۵	بوی خوش گل یاسمن (۰/۵) - ص ۱۵۶	
۲۶	زیرا آنان زندگی و هستی خود را در راه خدا از دست داده‌اند و شاعر نیز خواهان این اندازه از رشادت و دلیری است. (۰/۵) - ص ۱۴۹	
۲۷	ت) تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره) جاهای خالی را کامل کنید.	
۲۸	الف) نثر بینابین (۰/۲۵) - ص ۳۴ ب) لحن (۰/۲۵) - ص ۲۱ ج) خواجوی کرمانی (۰/۲۵) - ص ۳	
۲۹	گزینه «ج» درست است. آذرخش (۰/۲۵) - ص ۷۶	
۳۰	گزینه «ب» درست است. حسن تعلیل (۰/۲۵) - ص ۸۷	
۳۱	گزینه «د» درست است. ایرج افشار (۰/۲۵) - ص ۹۶	
۳۲	الف) نادرست (۰/۲۵) - ص ۷۵ ب) نادرست (۰/۲۵) - ص ۱۱۳ ج) درست (۰/۲۵) - ص ۱۳۵	
۳۳	«سردگشتن» کنایه از مردن و از بین رفتن است. (۰/۲۵) - ص ۱۳۱ آرایه‌های: تشخیص، حسن تعلیل، استعاره، مراعات نظیر، مجاز، کنایه (۲ مورد ۰/۵) - ص ۸۲	
۳۴	ث) درک مطلب (۴ نمره) گزینه «ب» درست است. زور و ناحق (۰/۲۵) - ص ۴۳	
۳۵	الف) «اعتقاد و آرزوهای لطیف نابود شده است.» درست (۰/۲۵) - ص ۸۳	
۳۶	ب) «صحنه‌های حماسی زیباست.» نادرست (۰/۲۵) - ص ۸۶	
۳۷	زمانی که به بیابان طلب برسد، هر لحظه رنج و سختی بسیاری برایش پیش می‌آید. (۰/۵) - ص ۱۲۵	
۳۸	سخن زشت و ناروا مثل تیر آزار دهنده است. (۰/۵) - ص ۱۳۱	
۳۹	«لب‌هایش شل و آویزان شده بود.» کنایه از «غمگین و ناراحت شد.» (۰/۵) - ص ۲۷	
۴۰	آماده کار و خدمت شدن (۰/۵) - ص ۵۲	
۴۱	شاعر علت روییدن و سرخی گل را خون شهیدان می‌داند که از خاک بیرون می‌آید. (۰/۵) - ص ۷۷	
	کار انسان‌های بزرگ و عارفان، ایجاد امید و شور و محبت و کار انسان‌های پست و فرومایه، حيله گری و گستاخی است. (۰/۷۵) - ص ۱۰۹	
۴۲	ج) شعر حفظی (۲ نمره) باغبان (۰/۲۵) - درخت (۰/۲۵) - ص ۱۵۰	
۴۳	الف) حلقه (۰/۲۵) - ماجراست (۰/۲۵) - ص ۶۵ ب) مهمان (۰/۲۵) - گوشم (۰/۲۵) - ص ۸۳	
۴۴	کز سر صدق می‌کند شب همه شب دعای تو (۰/۵) - ص ۳۲	
۲۰	جمع نمره	«خدا قوت همکار محترم»